

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ
ГРОМАДЯНСЬКОЇ УЧАСТІ
У ПРИЙНЯТТІ ПОЛІТИЧНИХ РІШЕНЬ

у 30-ти територіальних громадах
Житомирської, Закарпатської та
Львівської областей

Ця публікація була створена ГО «Європейський діалог» в межах проєкту «Посилення залученості громадян і впливу громадянського суспільства» та стала можливою завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проєкт USAID «ГОВЕРЛА».

Зміст цієї публікації не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ТА ІНТЕРВ'Ю З ПОСАДОВИМИ ОСОБАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Участь в анкетуванні взяли представники усіх 30 партнерських громад Проєкту USAID «ГОВЕРЛА» у Житомирській, Закарпатській та Львівській областях. З посадовими особами, відповідальними за залучення громадян, усіх громад було проведено інтерв'ю. У переважній більшості громад інтерв'ю проводились із фахівцями відділу, відповідального за економічний розвиток та/або відділу, відповідального за інформаційне забезпечення. Саме на ці відділи, в основному, покладені (офіційно, а частіше – неофіційно) обов'язки щодо комунікацій із громадськістю та розвитку інстру-

ментів залучення населення. Також до інтерв'ю долучалися заступники місцевих голів, секретарі ради, керуючі справами виконавчого комітету, які мають у своєму підпорядкуванні відділи, що здійснюють комунікацію із громадськістю.

Слід звернути увагу, що сільські громади через брак кадрів та фінансових ресурсів можуть не мати окремого фахівця, який займається комунікаціями з громадськістю, тоді ці функції розподілені між різними відділами, що позначається на якості цих комунікацій.

БЛОК ПИТАНЬ ЩОДО НАЯВНОСТІ ОСНОВНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДЯН»

Майже усі громади мають затверджені Регламенти ради (рис. 1). Лише 2 громади вказали, що не мають, а керуються Регламентом ради попереднього скликання.

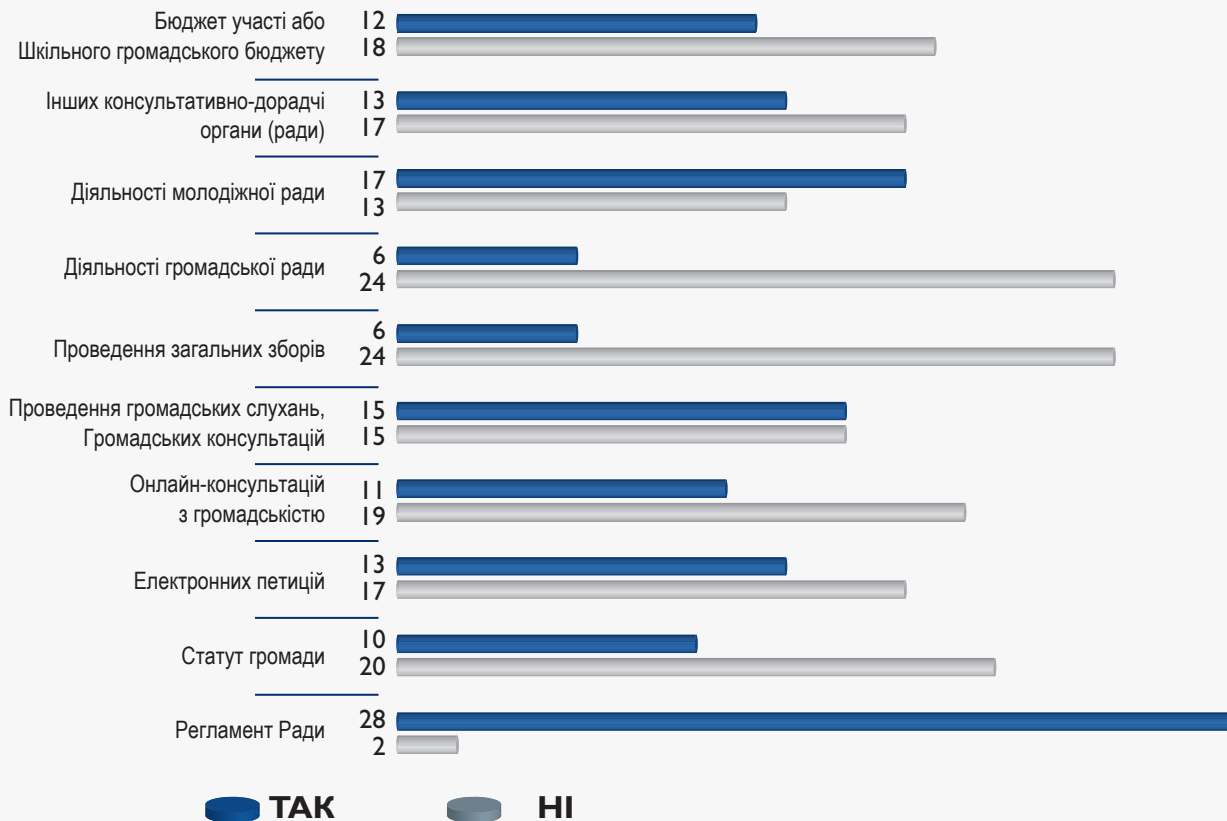

Рис. 1 Розподіл відповідей респондентів на блок питань щодо наявності основних нормативно-правових актів, які стосуються залучення громадян, од.

Статут громади мають 10 громад, решта – у переважній більшості розпочали роботу щодо його розробки. Проте зустрічається серед громад думка, що Статут: може «зарегулювати» процеси залучення громадян або він не потрібен – достатньо дотримуватися законодавства України.

Наявність Статуту звільняє громади від необхідності розробляти для кожного інструменту залучення громадян окремий нормативно-правовий документ. Це підтвердили посадові особи місцевих рад під час інтерв'ю.

Громадські ради створені лише у 6-ти опитаних громадах, здебільшого ці консультативно-дорадчі органи не працюють ефективно. Як правило, вони неактивні, неконструктивні, не виконують ті функції, які на них покладені. Громади, в яких відсутні громадські ради, в переважній більшості не планують створювати ці органи.

Молодіжні ради створені та функціонують у 17-ти громадах. Ситуація є різною: від активності та ініціативності до повної пасивності цього органу. Молодіжні ради, які створені до 2019 – 2020 років, потребують оновлення складу. Решта громад, у яких відсутні молодіжні ради, перебувають у процесі їх створення. Значну увагу та підтримку цьому процесу надає Проєкт USAID «ГОВЕРЛА». Лише окремі з громад вказали, що зовсім не мають ініціативної молоді та у зв'язку із цим не планують створювати молодіжні ради.

Інші консультативно-дорадчі органи створено у 13-ти громадах. Це переважно ради з питань ВПО. Громади проявляють зацікавленість у створенні та розвитку Рад підприємців. Відбувається становлення ветеранських хабів. Проте більшість громад, у яких відсутні такі консультативно-дорадчі органи, вказують на пасивність та відсутність ін-

тересу у громадськості. Крім того, сільські невеликі громади зазначають, що вони не вбачають доцільності у тому, щоб створювати багато консультативно-дорадчих органів за різними напрямками.

Лише 20 % громад, які взяли участь в анкетуванні, вказали, що фінансово підтримують громадські організації із коштів місцевого бюджету. Така підтримка здійснюється через цільові програми (рис. 2). Найчастіше таку допомогу отримують спортивні та молодіжні організації.

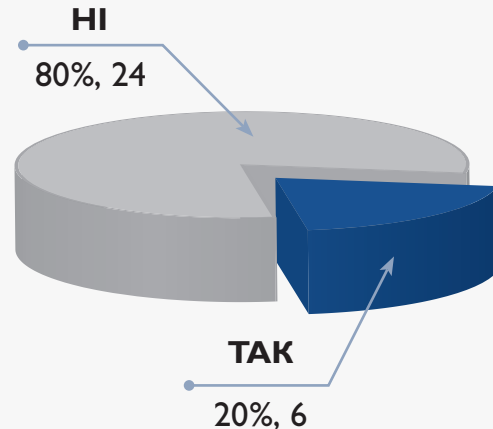

Рис 2. Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи передбачена фінансова підтримка організацій громадянського суспільства у місцевих програмах?», %

Місцеві ради звернули увагу на те, що не усі організації можуть вести активну проєктну діяльність та залучати кошти, наприклад, ветеранські організації. Проте такі організації можуть бути ефективними виконавцями місцевих програм.

БЛОК ПИТАНЬ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ КАНАЛІВ ДЛЯ ІНФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯН

Усі 30 громад мають офіційні сайти, які наповнюють офіційною інформацією, новинами (рис. 3). У зв'язку із війною з міркувань безпеки частина інформація була закрита в окремих громадах. Особливо це стосується громад, на території

яких розташовані об'єкти критичної або військової інфраструктури Також сайти зазнавали чи досі зазнають хакерських та DDOS-атак. Громадам, в основному, вдається впоратися із цими атаками, які не призводять до втрати даних.

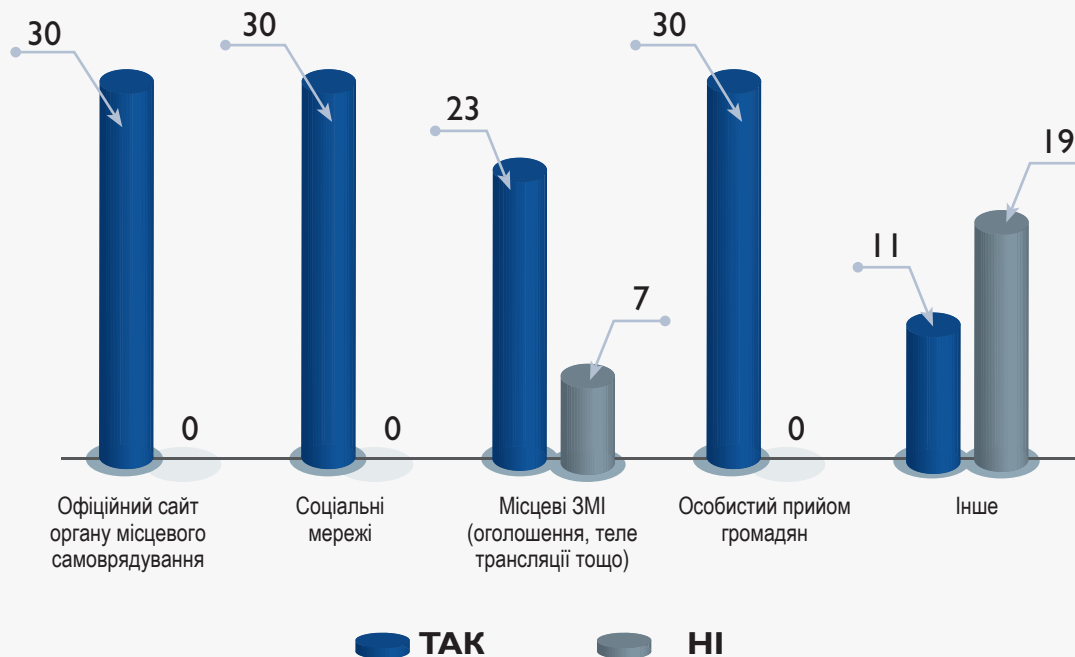

Рис. 3. Розподіл відповідей респондентів на блок питань щодо використання органами місцевого самоврядування каналів для інформування громадян

Під час інтерв'ю було запропоновано посадовим особам місцевих рад та представникам громадських організацій оцінити їхні сайти з позиції зручності для пересічного мешканця. Переважна більшість зазначила, що пошук інформації може викликати труднощі. Відвідувачі офіційних сайтів, в основному, далі головної сторінки чи першої сторінки у рубриці новин не йдуть.

Усі громади у різний спосіб говорили про те, що офіційний сайт – це скоріше своєрідний архів, де зберігаються офіційні документи, і мешканці використовують їх для пошуку цих документів або офіційної інформації. Основним та дієвим каналом інформування усі 30 громад назвали сторінку місцевої ради у facebook. Саме там мешканці вільно коментують та обговорюють важливі для громади питання, зокрема і з анонімних акаунтів. Через сторінку facebook мешканці також безпосередньо звертаються до місцевої влади. Реакція на такі звернення у місцевих рад різна: одні реагують та намагаються оперативнo вирішувати проблему, інші ігнорують.

Серед інших соціальних мереж окремі громади використовують telegram-канали, в основному, для швидкого оперативного інформування мешканців, наприклад, про безпеку. Рідше використовується Instagram та Youtube. Viber-групи створюються мешканцями в межах окремих населених пунктів, як правило сільських, місцева

влада там присутня та може отримати інформацію про проблеми та настрої мешканців. Мешканці звертаються через такі групи до посадових осіб у разі виникнення невідкладної ситуації, а влада, своєю чергою, має змогу швидко відреагувати на такі звернення.

Проблемою є те, що у більшості громад facebook використовують люди середнього та старшого віку, молодь цим інструментом користується рідше, натомість використовує Instagram. Під час інтерв'ю з молодіжними громадськими організаціями з'ясовано, що, як результат, молодь відчуває, що не отримує інформацію про життя громади, про можливості, ініціативи, заходи.

Місцеві засоби інформації – це зазвичай колишні районні газети, рідше – місцеве телебачення, радіо. Серед інших каналів комунікацій громади вказали дошки оголошень.

Щодо особистого прийому, то це – один із найпопулярніших серед мешканців каналів комунікацій, особливо у невеликих сільських громадах. Переважна більшість опитаних громад практикує виїзні прийоми головою та посадовими особами місцевої ради, рідше – виїзні засідання виконкомів, комісій. Проте є поодинокі випадки, коли місцева рада повністю делегує вирішення проблем старостам. Це зустрічається у гірських громадах Закарпатської області.

БЛОК ПИТАНЬ ЩОДО ДОСТУПНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

У 24 громадах із 30, за словами представників ОМС, на офіційному сайті можна знайти інформацію про перелік головних розпорядників бюджетних коштів, повну інформацію про публічні закупівлі (рис. 4). З 24 лише 4 не надали посилання. Решта 6 громад під час інтерв'ю зазначили, що уся інформація є на Prozorro або розпорядники коштів мають окремі сторінки, сайти, де розміщується ця інформація. (Втім, контент-аналіз засвідчив, що переліки головних розпорядників коштів відсутні на більшості сайтів громад, ще менше громад опублікували ці переліки разом із кодами ЄДРПОУ, також зазвичай відсутні річні план публічних закупівель та звіти щодо проведених публічних закупівель).

Під час анкетування 25 громад вказали, що на сайті можна знайти повну інформацію про програми соціально-економічного розвитку, 30 – про стратегію, 26 – про бюджет (рис. 5). Посилання на ці документи надали 24 громади.

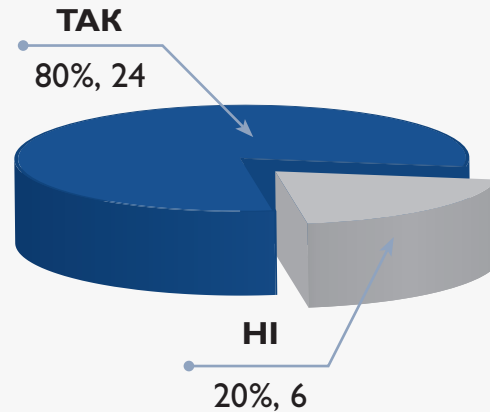

Рис. 4. Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи на сайті громади можна знайти: перелік головних розпорядників бюджетних коштів, повну інформацію про публічні закупівлі – оголошення, тендерну документацію, перелік учасників торгів, інформацію про переможця?»

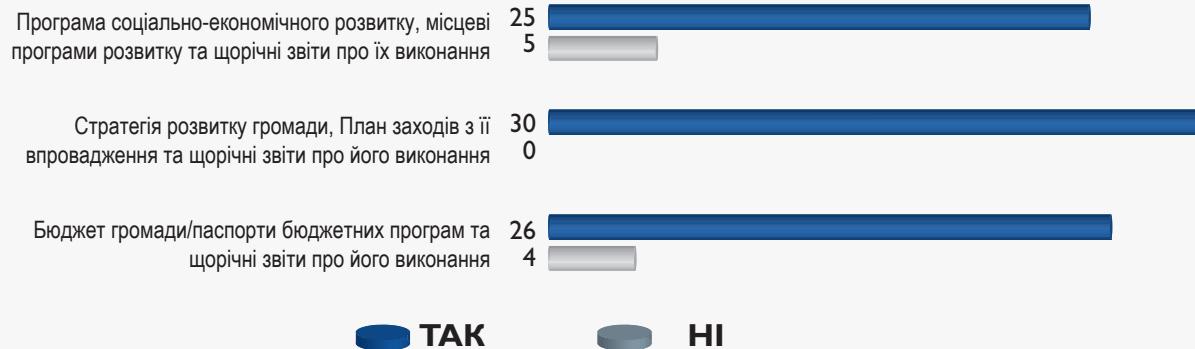

Рис. 5. Розподіл відповідей респондентів «Чи на сайті громади можна знайти повну інформацію про окремі документи?», од.

Проте контент-аналіз сайту виявив незручності з пошуком цих документів для пересічного мешканця, зокрема на сайтах є відповідні вкладки,

проте вони можуть виявитися порожніми. Натомість документ розміщується серед рішень ради або у рубриці новин.

БЛОК ПИТАНЬ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ВІДКРИТОСТІ ВЛАДИ

Найбільше громад – 17 – зареєстровано на платформі місцевої електронної демократії e-Dem (рис. 6). Лише 3 громади – у системі електронного голосування «ГОЛОС» та 1 – у «Взаємодії». Серед інших платформ, якими користуються

громади вказали [«DREAM»](#), [Interreg Europe](#), ЄДССБ, «Мегаполіс», «Інтерактивна карта укриттів міста», «Дозор – міський транспорт».

Рис. 6. Розподіл відповідей на питання «На яких платформах зареєстрована громада?», од.

Громади, які не користуються вищевказаними платформами, як причину цьому називають, що вони їм не потрібні або вони про них не знають.

Мешканці найчастіше можуть вільно відвідувати засідання сесій, це регулюється в Регламентах рад (рис. 7). Громади, які вказали під час анкетування, що не мають затверджених відповідних

правил, у процесі інтерв'ю також пояснювали, що вони прописані у Регламенті. Громадськість лише в окремих громадах повною мірою користується своїм правом. Більшість громад зазначали, що на засідання мешканці та громадські організації приходять, якщо розглядаються їх особисті питання або дуже болюча для громади проблема, наприклад, закриття шкіл.

Рис. 7. Розподіл відповідей на питання щодо відкритості засідань сесій місцевої ради, од.

Порядок денний сесій заздалегідь публікують майже усі громади, крім двох, а протоколи засідань сесій – лише 18 громад.

Щодо трансляції засідань сесії, то їх ведуть або вели до війни 14 громад. Наразі лише окремі з

них зберегли пряму трансляцію, решта громад роблять відеозапис, який зберігають у своїх архівах. Таке рішення місцевих рад вимушене з міркувань безпеки.

Громади, які ніколи не вели трансляцію сесій,

готові до такого кроку. Деяким з них потрібне технічне переоснащення сесійної зали або відповідний фахівець, який технічно супроводжуватиме цей процес.

Щодо відкритості засідань виконкому та постійних депутатських комісій, то лише у 2 громадах мешканці не можуть вільно відвідувати ці засідання (рис. 8). Правила участі регламентуються відповідними регламентами (ради, діяльності виконавчого комітету ради). Інтерес громадськості до засідань виконкому та депутатських комісій ще нижчий, ніж до засідань сесій, крім випадків, коли розглядаються особисті питання мешканців.

Порядок денний засідань виконкому та постійних депутатських комісій заздалегідь публікують 17 громад, протоколи оприлюднюють лише 10 із 30.

Трансляція засідань виконкому та депутатських комісій велася до повномасштабної війни або ведеться зараз лише у 6 громадах. У разі прийняття відповідного Закону громади готові до ведення трансляцій, але мають певні застереження, оскільки на засіданнях виконкому розглядається багато питань, які містять чутливу персональну інформацію, зокрема стосовно дітей, військовослужбовців та їх сімей.

Рис. 8. Розподіл відповідей на питання щодо відкритості засідань депутатських комісій, виконавчого комітету, од.

У 28 з 30 громад функціонує система подачі скарг (рис. 9). Найпопулярнішим способом подачі скарг залишається письмовий варіант під час особистих прийомів, меншою мірою – онлайн через офіційну електронну пошту місцевої ради та у телефонному режимі.

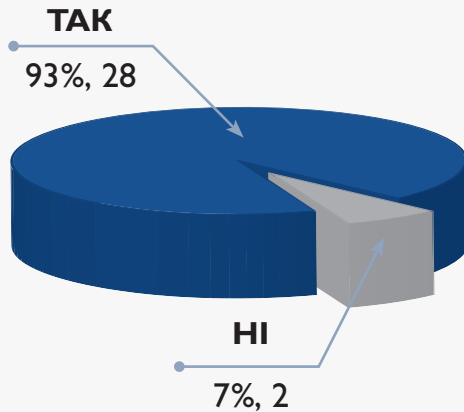

Рис. 9. Розподіл відповідей на питання «Чи функціонує у громаді системи подачі скарг?»

Реєстр скарг ведеться лише у 21 громаді (рис. 10). Публікують скарги та реакції відповідальних осіб відповідно 2 та 1 громада.

Також у 28 з 30 громад функціонують системи запитів на публічну інформацію та звернення громадян (рис. 11).

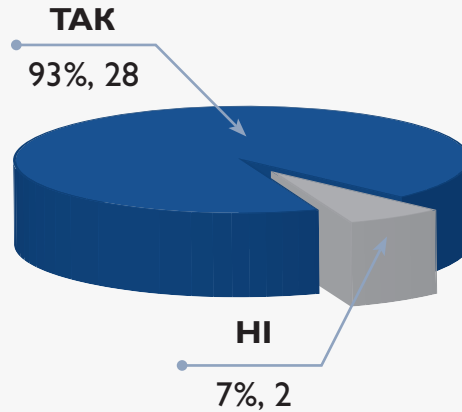

Рис. 11. Розподіл відповідей на питання «Чи функціонує у громаді система запитів на публічну інформацію та звернення громадян?»

Рис. 10. Розподіл відповідей та питання «Якщо у громаді функціонує система подачі скарг, то...», од.

У 16 громадах на сайті створені механізми подачі запитів на публічну інформацію та звернення громадян (рис. 12). Проте мешканці не користуються такими онлайн можливостями. Публікують

інформацію про запити 5 громад, відповіді на них – 1 громада. Гаряча телефонна лінія працює у 10 громадах.

Рис. 12. Розподіл відповідей та питання «Якщо у громаді функціонує система запитів на публічну інформацію та звернення громадян, то...», од.

БЛОК ПИТАНЬ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ АКТИВНОСТІ МЕШКАНЦІВ

Ситуація з активністю мешканців у різних громадах кардинально відрізняється: у частині громад мешканці є достатньо активними, а в деяких – взагалі пасивними. Проте усі респонденти зійшлися на тому, що активність залежить від питання, яке розглядається. Якщо це щось особисте, то мешканці надзвичайно активні, якщо справа стосується питання розвитку громади, надання пропозицій, то далі критики влади в соціальних мережах справа не йде. З повномасштабним вторгненням населення активувалося, зокрема вікова група 25 – 45-50 років. У частині громад молодь є активною та ініціативною, це переважно учні старших класів. Активність людей старшого віку є ситуативною та залежить від того, наскільки проблема стосується їх особисто. Серед представників ВПО – активні окремі особи, які були активними і у своїх громадах до того часу, як були вимушені покинути свої помешкання. Активність людей з інвалідністю відрізняється залежно від громади.

Найбільш суперечливі відповіді було отримано на питання щодо кількості громадських організацій: дані з різних джерел могли відрізнитися у декілька разів. За результатами дослідження зроблено висновок, що місцеві ради не володіють повною інформацією про громадські організації, які діють на їх території. Лише 1 громада провела «аудит» наявності громадських організацій – це Бродівська громада Львівської області.

Інформація, яка була проаналізована, вказує, що кількість громадських організацій коливається залежно від розміру громади та кількості населення від 7-10 до більше ніж 100 організацій. Переважно вони зосереджені в адміністративному центрі

громади та найбільших населених пунктах. Міста, які були центрами районів, у більш вигідному становищі, оскільки на їх території залишилися колишні районні громадські організації, частина яких є організаційно спроможними та має досвід громадської діяльності.

Серед громадських організацій активними є спортивні організації. Молодіжні організації, особливо ті, які утворилися нещодавно, потребують організаційної, менторської підтримки, оскільки їх члени не мають досвіду громадської діяльності. Активувалися організації, які працюють із соціально незахищеними верствами населення, внутрішньо переміщеними особами, з родинами військовослужбовців. З'явилося багато волонтерських організацій, діяльність яких спрямована на допомогу ЗСУ. Ветеранський рух має власні організації, але вони не настільки активні, адже багато їх членів зараз відбувають військову службу. Серед інших напрямів слід відзначити організації мисливців та рибалок, яких дуже багато на Житомирщині та пасічників, які є активними у своїх громадах, працюють у робочих групах, реалізують заходи тощо.

Місцеві ради співпрацюють із громадськими організаціями через реалізацію та співфінансування спільних проектів, надання матеріальної та фінансової допомоги, надання приміщень для статутної діяльності. Проте місцеві ради майже ніколи не відмовляють громадським організаціям у допомозі, але й не виступають ініціаторами у налагодженні співпраці з ними. Винятком є окремі громади, де керівництво місцевої ради є вихідцями із громадського сектору.

На питання «Чи беруть громадські організації участь у роботі консультативно-дорадчих органів (громадські ради, робочі групи) при органах місцевого самоврядування?» 23 громади відповіли, що так (рис. 13). У більшості випадків – це участь у діяльності робочих груп зі стратегічного планування. Іншими робочими групами вказані групи з просторового планування, з безбар'єрності тощо. Окремі громади вже мають затверджені відповідні документи, які регламентують правила розробки місцевих програм і передбачають створення робочих груп із залученням громадськості.

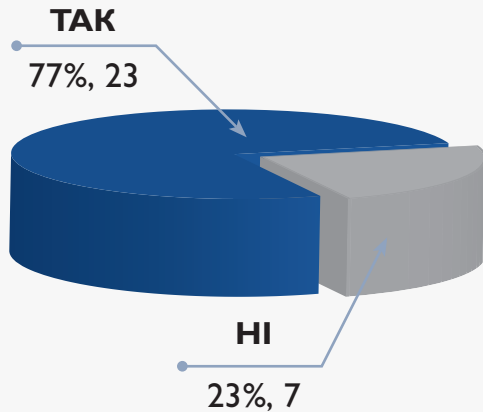

Рис. 13. Розподіл відповідей на питання «Чи беруть громадські організації участь у роботі консультативних органів (громадські ради, робочі групи) при органах місцевого самоврядування?»

Під час анкетування 5 громад вказали, що мають зареєстровані органи самоорганізації населення, але при цьому мали на увазі ОСББ (рис. 14). Насправді лише в одній громаді зареєстровано

орган самоорганізації населення. Окремі громади як органи самоорганізації вказують релігійні організації (Львівщина та північна частина Житомирщини).

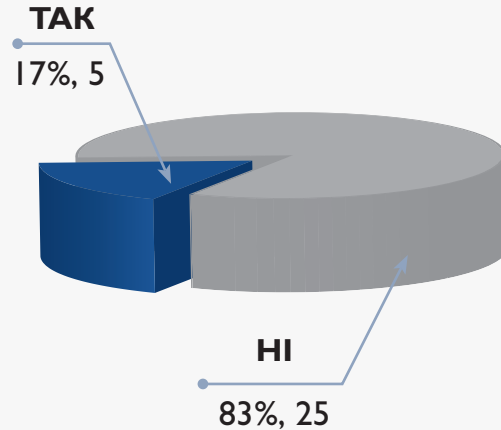

Рис. 14. Розподіл відповідей на питання «Чи зареєстровані у громаді органи самоорганізації населення?»

В усіх 30 громадах діють органи учнівського самоврядування, у 18 громадах вони співпрацюють з органами місцевого самоврядування (рис. 15). Така співпраця відбувається через відділ освіти, який доводить до місцевої ради пропозиції учнів. Поодинокими випадками є те, коли учнівська молодь йде зі своїми ідеями безпосередньо до місцевого голови або приходять на сесію ради. Окремі громади запровадили стажування учнівської молоді у місцевій раді.

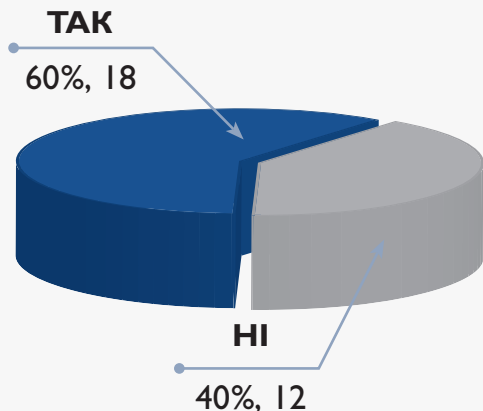

Рис. 15. Розподіл відповідей на питання «Чи співпрацює учнівське самоврядування з органами місцевого самоврядування, чи надають свої пропозиції до рішень, варіанти вирішення суспільно важливих проблем?»

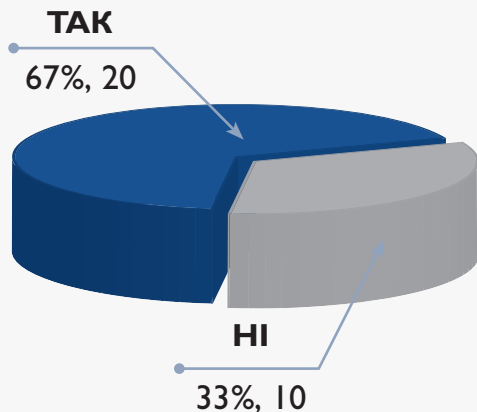

Рис. 16. Розподіл відповідей на питання «Чи діють на території Вашої громади неформальні ініціативні групи?»

Представники 20 громад з 30 вказали, що на їхній території діють неформальні ініціативні групи, які замаються, в основному, волонтерською діяльністю (рис. 16).

У деяких громадах самоорганізуються митці. Окремі місцеві ради, наприклад Звягельська, активно сприяють перетворенню таких ініціативних груп на громадські організації.

ДОДАТКОВО ПІД ЧАС ІНТЕРВ'Ю БУЛО ДОСЛІДЖЕНО ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ЗАЛУЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ, ЗОКРЕМА ВСТАНОВЛЕНО НАСТУПНЕ:

- органи місцевого самоврядування використовують громадські слухання, громадські консультації. Активність населення залежить від питання, яке розглядається, часу та місця проведення та обраних місцевими каналів інформування про проведення громадських слухань;
- опитування мешканців місцеві ради використовують в основному в межах проектів. Активність населення у цьому випадку також залежить від того, через які канали комунікацій доносять до них інформацію про опитування. Окремі громади використовують опитування на постійній основі, особливо поширеним є практика проведення опитування під час формування молодіжної політики;
- ефективними є діалогові заходи різних форматів: діалогові сесії (Закарпатська область), діалогові зустрічі з місцевим головою, донорами (Львівська та Житомирська області);
- поштовхом для активізації населення є якийсь успішний кейс, де громадськість

змогла вплинути на рішення місцевої влади. Прикладом є Звягельська громада, де після перейменування міста, громадськість зрозуміла, що вона може брати участь в управлінні громадою та що до неї дослухаються;

- у більшості громад мешканці поки що не дуже активно використовують онлайн інструменти, зокрема електронні петиції;
- нерозуміння причин місцевими радами, чому той чи інший інструмент не працює. Прикладом є випадки, коли мешканці не могли скористатися онлайн інструментами через технічний збій у системі, натомість місцева влада була впевнена, що люди не долучаються до голосування за проекти бюджету участі або опитування через свою пасивність;
- навчання жителів проводять лише деякі місцеві ради.

Окремо було досліджено **стратегії розвитку громад**, з'ясовано що достатньо багато громад

не мають жодного заходу, що стосується розвитку громадянського суспільства. У тих стратегіях, де є окрема операційна ціль, що стосується розвитку громадянського суспільства, залучення населення зведене до впровадження окремих інструментів, особливо електронних, створення громадських організацій, просторів, покращення інформування тощо. Майже не зустрічаються цілі та заходи щодо розвитку діалогу та співпраці з громадянським суспільством.

Також в процесі інтерв'ю **ставилися питання щодо розвитку компетенцій посадовими особами місцевого самоврядування**. Майже усі опитані відповіли, що підвищують власну кваліфікацію, проте висловили побажання поглибити свої знання у сфері комунікацій з громадськістю, технічними аспектами онлайн-інструментів, отримати дорожні карти із чітким алгоритмом та зразками документів у сфері залучення. Багато громад цікавило досвід інших громад та кращими практиками у залученні громадян.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ТА ІНТЕРВ'Ю З ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

За результатами анкетування отримано 50 відповідей від 48 громадських організацій (від 2 організацій отримано 2 відповіді, решта – по 1 відповіді від організації). Анкети заповнювали керівники громадських організацій. 20 громадських організацій із 50 погодилися на інтерв'ю.

40% від загальної кількості респондентів зареєстровані та ведуть свою діяльність у Львівській області, 34 % – у Закарпатській, 26 % – у Житомирській області (рис. 17).

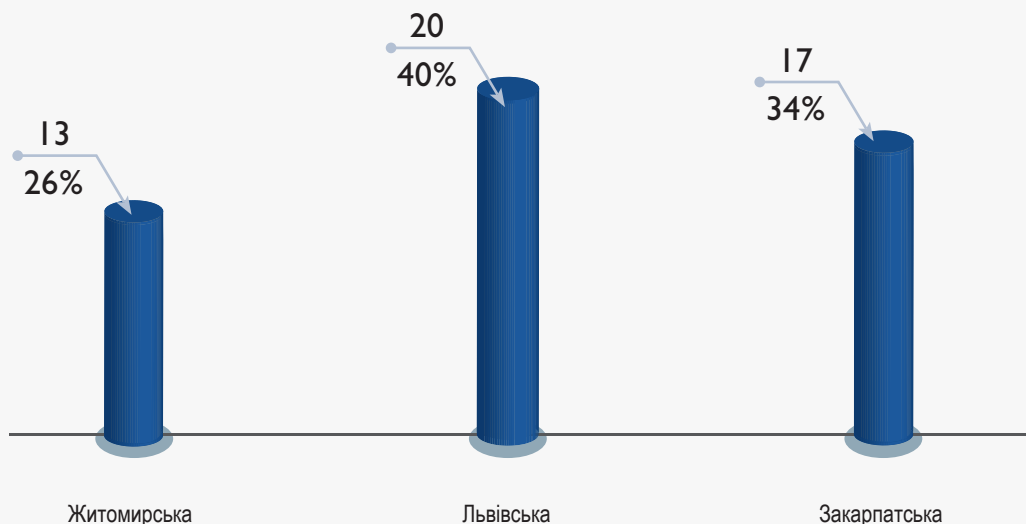

Рис. 17. Розподіл респондентів за областями

Найбільше відповідей отримано від громадських організацій Коростенської (6); Золочівської (5); Великобичківської та Жидачівської громад (по 4). В 5 громадах жодна з громадських організацій не заповнила анкету. Це – Довжанська громада Закарпатської облас-

ті; Іршанська, Звягельська та Гришківська громади Житомирської області; Жовківська громада Львівської області.

Найбільше громадських організацій мають 11 – 20 членів – 36 %; 1 – 10 членів – 32 % (рис. 18).

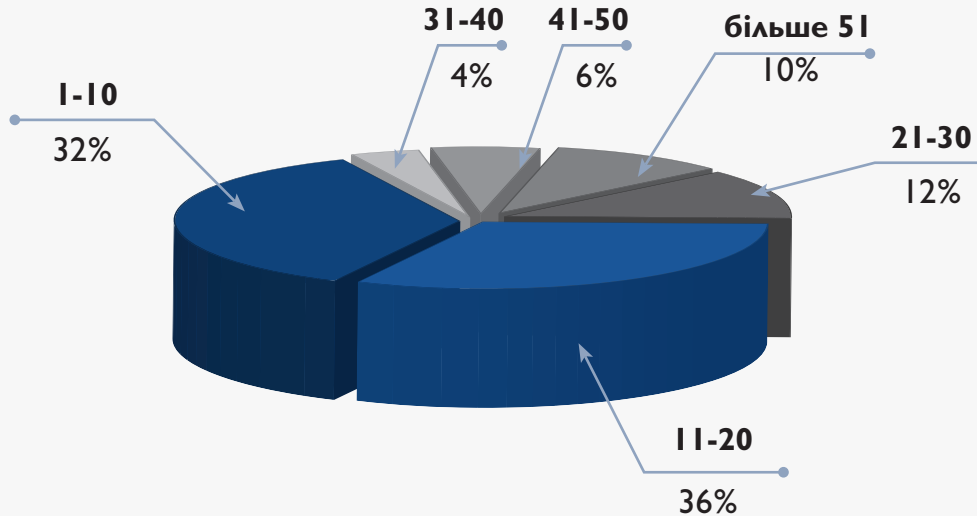

Рис. 18. Розподіл респондентів за орієнтовною кількістю членів, %

Найбільшу кількість членів має ГО «Апостольська чота» (Городоцька громада) – 220 та Асоціація “Рада керівників” підприємств та організацій міста (Коростенська громада) – 180. Найменша орієнтовна кількість членів, яка вказана в анкетах, – 2.

Лише 7 громадських організацій мають свій веб-сайт, з них 6 мають додатково facebook сторін-

ку (рис. 19). Загалом 15 ГО не мають сторінки у facebook (чи інших соціальних мережах), із них 3 мають офіційний сайт. 12 ГО не мають ні facebook сторінки, ні сайту, одна організація створила Viber-групе, 1 організація веде блог. На своїх онлайн-ресурсах, громадські організації публікують інформацію про власні заходи, проекти. У більшості випадків публікації здійснюються нерегулярно.

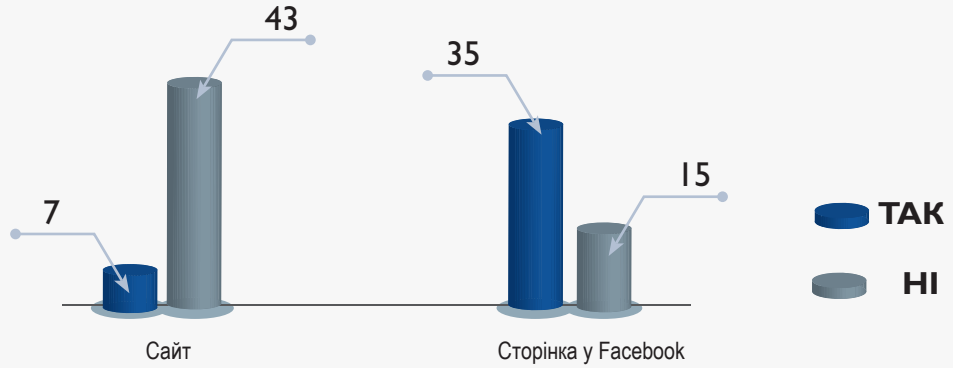

Рис. 19. Розподіл відповідей респондентів на питання щодо наявності веб-сайту та сторінки у соціальних мережах

90 % громадських організацій знають про інші організації, які працюють на території громади (рис. 20). 72% – співпрацюють з ними (рис. 21). У

процесі інтерв'ю з'ясовано, що найбільш охочіше об'єднують свої зусилля та ресурси волонтерські організації.

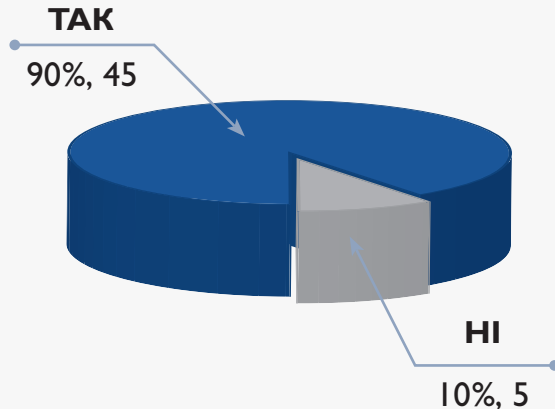

Рис. 20. Розподіл відповідей на питання «Чи знаєте про інші громадські організації?»

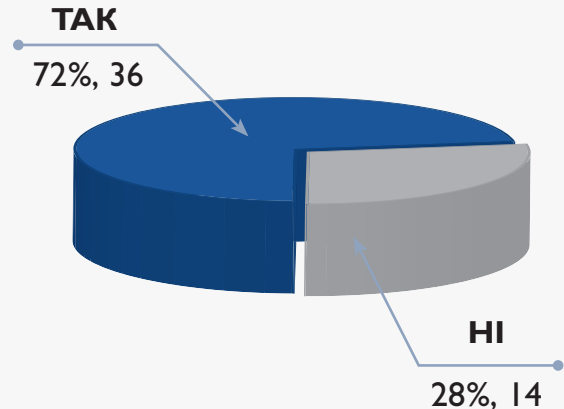

Рис. 21. Розподіл відповідей на питання «Чи співпрацюєте Ви з іншими громадськими організаціями на території громади?»

45 з 50 організацій реалізовували впродовж останніх років проекти та заходи на території громади, решта – це, в основному, новостворені організації, які ще не мають досвіду проектної діяльності (рис. 22). Найчастіше організаціями реалізуються проекти, які мають соціальне, культурне та екологічне спрямування, рідше – безпекові проекти. Заходи найрізноманітніші, у тому числі щорічні, які вже стали традиційними для громад.

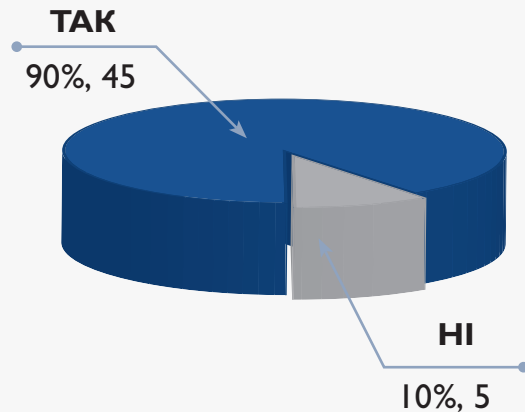

Рис. 22. Розподіл відповідей на питання «Чи здійснювала Ваша організація впродовж останніх років заходи на території громади? Чи реалізовувала проекти?»

Лише 60 % громадських організацій беруть участь у діяльності консультативно-дорадчих органів, комітетів для внесення пропозицій щодо вироблення політик громади, зокрема щодо соціальних, екологічних питань, благоустрою, молодіжної політики (рис. 23). Такий низький показник можна пояснити відсутністю у багатьох громадах консультативно-дорадчих органів.

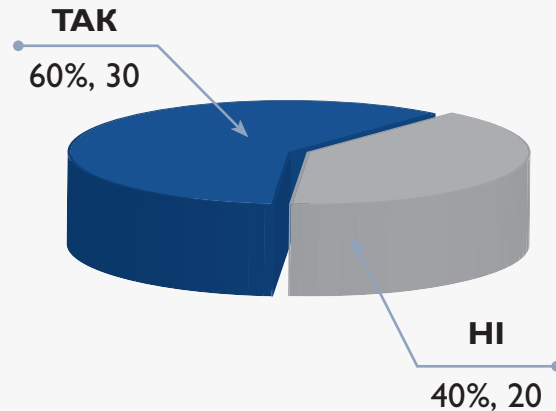

Рис. 23. Розподіл відповідей на питання «Чи бере Ваша організація участь у діяльності консультативно-дорадчих органів, комітетів для внесення пропозицій щодо вироблення політик громади?»

Беруть участь у засіданнях сесій місцевої ради, постійних депутатських комісій, виконавчого комітету представники 52% громадських організацій, найчастіше – якості депутатів або членів виконкому (рис. 24). Ініціювання громадськими організаціями розгляду питань на засіданнях або активна участь у обговореннях та виробленні рішень є поодинокими випадками.

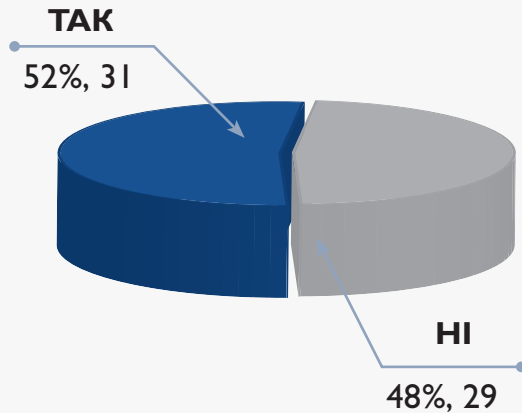

Рис.24. Розподіл відповідей на питання «Чи бере Ваша організація участь у засіданнях сесій місцевої ради, засіданнях депутатських комісій, виконавчого комітету?»

Більшість із опитаних громад не здійснює громадську експертизу рішень органів місцевого самоврядування (експертне припущення – наявність двох відповідей «здійснювали» може пояснюватися нерозумінням респондентом того, що таке процедура громадської експертизи рішень органу місцевого самоврядування, і насправді така експертиза ймовірно не здійснювалася) (рис. 25). Проте у дослідженні брали участь декілька організацій, які мають достатній експертний ресурс для проведення таких експертиз.

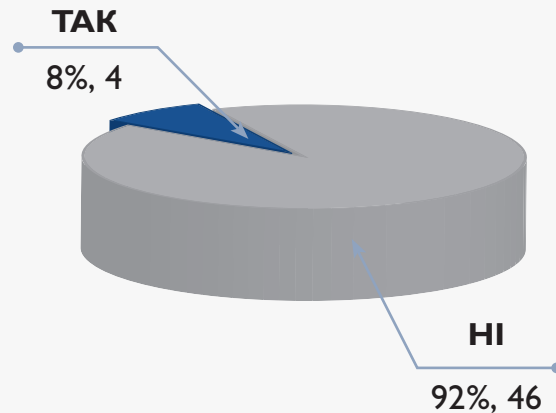

Рис. 25. Розподіл відповідей на питання «Чи здійснювала Ваша організація громадську експертизу рішень органу місцевого самоврядування?»

Брали участь у тренінгах для громадських організацій та органів місцевого самоврядування за конкретними питаннями, пов'язаними з процесом реалізації політики 48 % респондентів (рис. 26), зокрема, це: тренінги, організовані за підтримки Проєкту USAID «ГОВЕРЛА», також тренінги щодо налагодження комунікації, інституційної підтримки місцевого розвитку, управління громадськими організаціями, розвитку освітньої мережі, формування бюджету, гендерних питань, протидії насильству та торгівлі людьми, допомозі ВПО, прикордонного співробітництва.

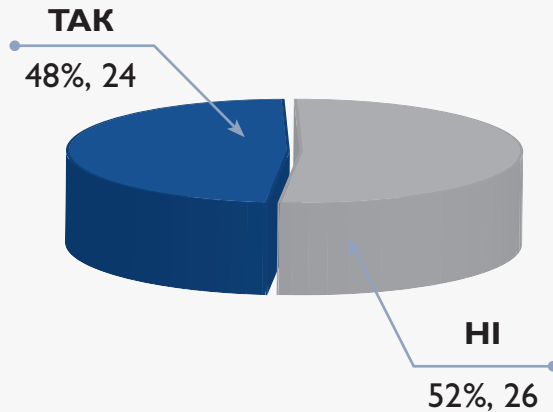

Рис. 26. Розподіл відповідей на питання «Чи брала Ваша організація участь у тренінгах для громадських організацій та органів місцевого самоврядування за конкретними питаннями, пов'язаними з процесом реалізації політики?»

Входять або входили до громадських рад 20 % респондентів (рис. 27).

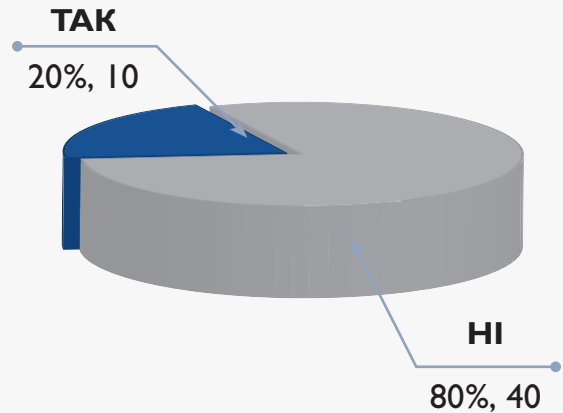

Рис. 27. Розподіл відповідей на питання «Чи входять представники Вашої організації до громадської ради?»

Беруть участь у роботі інших консультативно-дорадчих органів представники 26 організацій, в основному, це Ради з питань ВПО, Ради підприємців, рідше – молодіжні ради (рис. 28).

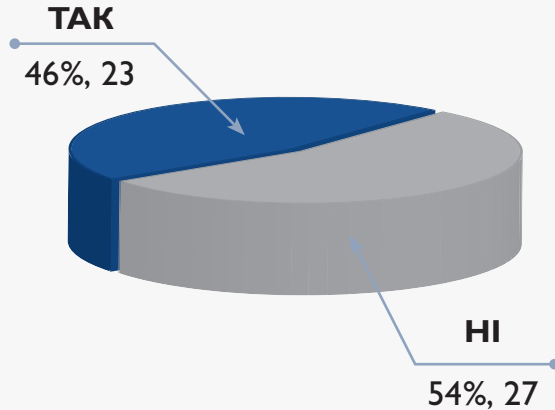

Рис. 28. Розподіл відповідей на питання «Чи бере Ваша організація участь у роботі інших консультативно-дорадчих органів (рада ветеранів, рада ВПО, рада підприємців, молодіжна рада тощо)»

До складу робочих груп із розробки стратегій розвитку громад входили 72 % громадських організацій (рис. 29), з них 97 % відповіли ствердно на питання «Чи були враховані їх пропозиції?» (рис. 30).

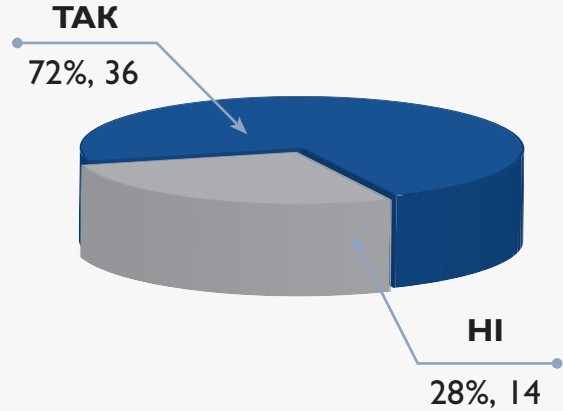

Рис. 29. Розподіл відповідей на питання «Чи входили представники Вашої організації до складу робочої групи із розробки Стратегії розвитку Вашої громади?»

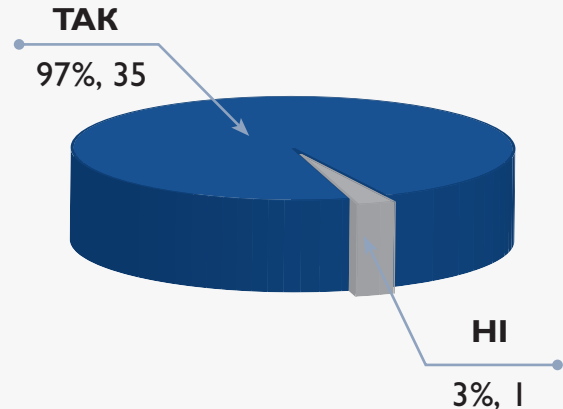

Рис. 30. Розподіл відповідей на питання «Якщо ТАК, то чи були враховані Ваші пропозиції?»

Входили до складу інших робочих груп із напрацювання документів і вироблення політик представники 38 % громадських організацій, це в основному робочі комісії з просторового планування та безбар'єрності (рис. 31).

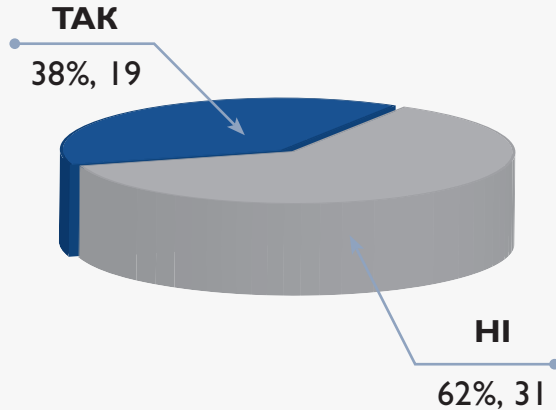

Рис. 31. Розподіл відповідей на питання «Чи входили представники Вашої організації до складу інших робочих груп із напрацювання документів і вироблення політик?»

Запрошували до заходів, організованих органами місцевого самоврядування, представників 82 % організацій, зокрема, це тренінги, семінари, громадські слухання, участь у делегаціях, благодійних акціях, культурно-мистецьких заходах (рис. 32).

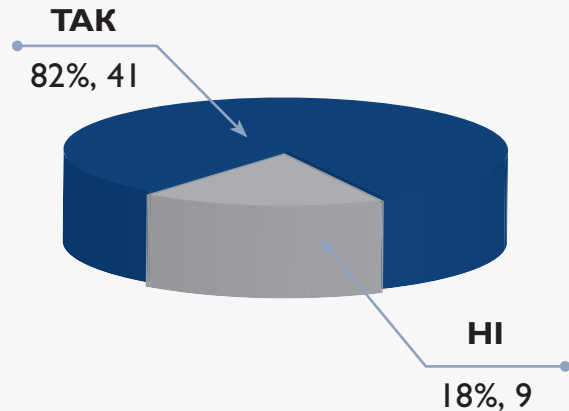

Рис. 32. Розподіл відповідей на питання «Чи запрошували представників вашої організації до заходів, організованих органом місцевого самоврядування?»

З 50 респондентів 24 зверталися до органів місцевого самоврядування з запитом на отримання публічної інформації або із зверненнями чи пропозиціями, з них 5 незадоволені отриманими відповідями (рис. 33, 34).

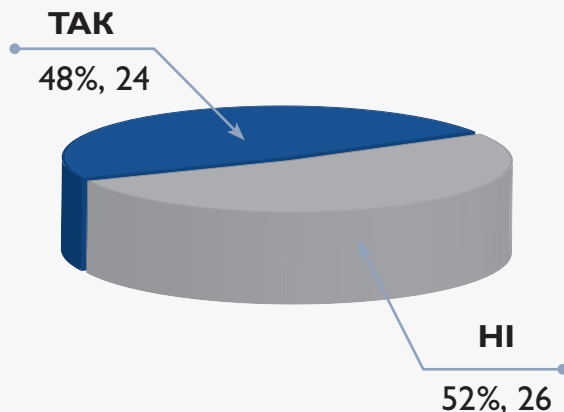

Рис. 33. Розподіл відповідей на питання «Чи звертались ви до органів місцевого самоврядування із запитом на отримання публічної інформації або із зверненнями чи пропозиціями?»

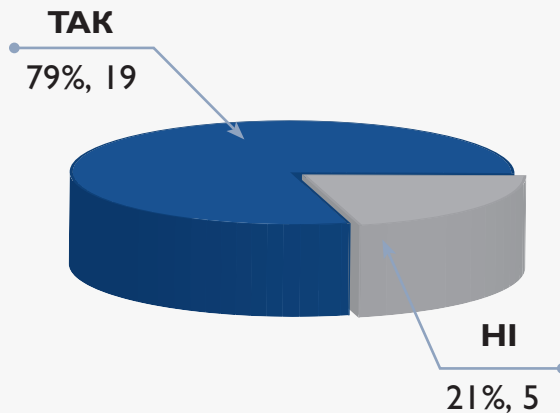

Рис. 34. Розподіл відповідей на питання «Якщо ТАК, чи задоволені отриманими відповідями»